

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 44.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Jubilul Regelui Carol.

Marți a fost zi de sărbătoare națională în București și pretutindenea în vecinul regat român. Maiestatea Sa Regele Carol a împlinit anul al 70-lea al vieții bogate în fapte glorioase și al 43-lea al domniei dătătoare de viață pe seama țării în fruntea căreia a ajuns și pe seama poporului, din care e compusă țara aceasta. A fost deci un nou prilej pentru țară și popor, ca să-și arate iubirea și alipirea față de marele Domn, prin care a ajuns să fie aceea ce e, o putere însemnată în fața lumii și în concertul marilor puteri europene.

O însemnată foarte mare a primit această zi aniversară prin faptul, că Impăratul Germaniei a trimis pe însuși moștenitorul de tron Frideric Wilhelm, ca să asiste la serbările jubileare, și a distins pe jubilanul Rege român cu bastonul de mareșal german, distincție pe care o posedă până acuma numai Maiestatea Sa Impăratul și Regele nostru Francisc Iosif I.

A primit apoi felicitări Regele Carol și dela cei alți Domnitori, în deosebi dela Maiestatea Sa Impăratul și Regele nostru, și dela moștenitorul de tron Francisc Ferdinand, iar ziarele mari europene toate au scris din incidentul jubileului călduroase și elogioase articole de fond, apreciind după adevărata lor valoare meritele pe cari și le-a câștigat Regele Carol, ca Domnitor al unui popor rămas cam îndărăt față de alte popoare, dar iubitor de înaintare, accesibil pentru cultură și civilizațiune, și viteaz și neînfrânt în războaie.

Remarcabil e prim-articolul pe care-l publică din acest prilej ziarul vienez „Fremdenblatt”, cum se știe, organul Maiestății Sale și al ministeriului de externe. Reproducem articolul în întregime, după cum urmează:

„Când Regele Carol, care-și serbează a 70-a aniversare dela naștere, se afla acum câțiva ani la sfârșitul călătoriei sale pe Dunăre, care călătorie se făcuse în scopul botezării unui vapor nou și mare românesc, — dânsul foarte mișcat se adresase soției sale cu vorbele: „Viața noastră a fost totuși foarte bogată și foarte frumoasă!”

Cu aceste cuvinte Regele a rezumat faptele unei vieți de prinț, despre care se poate zice cu psalmistul, că a fost muncă și osteneală. Și dacă totuși regele singur numește viața sa foarte bogată și foarte frumoasă, el are mare dreptate, pentru că a fost o viață de datorie împlinită și de succese. S-ar putea spune, că cuprinsul vieții sale e rezumat în versurile poetului Alecsandri, cari stau scrise deasupra scări de onoare a castelului Peleş:

„Eu Carol și al meu popor
Făcut-am într-un gând și dor
In timp de lupte al meu regat
In timp de pace al meu palat”.

Aceste versuri cuprind întregul adevăr: Regele Carol și familia

sa au prins rădăcini adânci în România și au găsit aici o nouă patrie, în înțelesul cel mai larg al cuvântului. Raporturile intime, cari s-au țesut între popor și dinastie, au eșit la iveală într-un chip foarte mișcător, când în primăvara anului 1897 moștenitorul tronului, prințul Ferdinand, căzuse la pat greu bolnav.

În decursul criticelor zile se adunaseră atunci masele poporului în șiruri dese în fața palatului regal din București, și când regele Carol dintr-o seară eșise pe balcon pe înștiințase mulțimea: „Tinărului îi este mai bine!” în acel moment străbătuse un fior de adâncă bucurie, încât se putea simți, că cu adevărat dinastia și poporul crescuseră împreună. O frumoasă dovadă despre cinstea și considerațiunea de cari se bucură regele din partea inteligentei țării sale, pe care nu de mult l'a dat un însemnat bărbat de Stat român la întrebarea: cine este cel mai mare bărbat politic în România?

Fără șovăială acesta răspunde: „Este foarte ușor răspunsul, Regele este bărbatul nostru politic cel mai mare”. Și aceasta este părerea întregii țări, părerea asupra aceluiași prinț, care în anul 1866 travestit și pe ascuns a trebuit să-și caute țara, care îl chemase pe tronul ei, spre a nu fi descoperit de dușmanii alegei sale, spre a nu fi arestat și dus prizonier.

Ceeace a făcut regele Carol, dă-torește dânsul în primul rând *puterei extraordinare de muncă*.

Încă și astăzi, când e chinuit foarte des de o suferință grea de stomac, dânsul șade ore îndelungate la masa sa de lucru, a învățat la anii săi de bătrânețe chiar să scrie cu mașina, spre a se putea achita în chipul acesta mai întins de corespondența sa foarte întinsă. Regele a dovedit pe lângă însușirile sale militare și administrative și alte calități remarcabile.

Acum câțiva ani a ținut o conferință la „Academia Română” asupra Nicopolului, în care a insistat asupra călătoriei sale de amintire la teatrul războiului după o trecere de timp de 25 ani. Foarte viu interese poartă dânsul mișcărilor artistice. Aceasta se explică de altfel prin aceea, că la Bonn a ascultat cursurile cu mare luare aminte în timpul studiilor sale asupra artei arhitectonice și monumentale. Și i-au prins bine aceste cunoștințe la clădirea reședinței sale din București și Sinaia.

Cu atât mai necesare îi erau cunoștințele artistice, cu cât la 1866, când s'a oprit înaintea palatului său, dânsul puse întrebarea naivă: „Dar unde-mi este palatul?”, după care oricine își poate închipui, de ce fel de locuință a trebuit să se servească dânsul atunci.

Astăzi reședințele regelui la București și Peleş sunt așezăminte bogat împodobite ale artei, și anume, regele Carol a rămas fidel vechiului său gust, încât alege cu predilecție

pretutindeni formele germane din stilul „renaissance”.

Coroana regală, care s'a lăsat să i se ofere de poporul său, regele Carol n'a voit să fie făcută din aur. Din oțelul unui tun cucerit la Plevna s'a făurit coroana, și aceasta poate fi un simbol al bărbatului întreg și al vieții sale: dânsul este un bărbat și o viață de muncă oțelită, de activitate real productivă, care nu se împacă cu pompa și cu decoruri exterioare, care provoacă la recunoștință și admirație neprefăcută, cu cât cineva îl cunoaște mai de aproape”.

Sărbările din București.

— 21 Aprilie n.

Luni la orele 11 a sosit în București Moștenitorul de tron al Germaniei, Principele Frideric Wilhelm, pentru a lua parte la sărbările aranjate din incidentul împlinirii anului 70 de etate din partea Maiestății Sale Regelui Carol.

Primirea la gară a fost impunătoare.

Sala de recepție a gării de nord era foarte frumoasă, împodobită, cu draperii române și germane, cu flori și cu verdeață. Dela sala de recepție se întinseseră covore pe peronul gării, până la locul unde avea să sosească trenul cu oaspele imperial.

Până la orele 10 și jumătate au sosit persoanele oficiale, domnii miniștri, ofițerii din garnizoană, persoanele alese din societate și atașajii militari.

M. S. Regina Elisabeta a sosit cu automobilul, împreună cu Altețele Lor principii moștenitori. Suverana României era îmbrăcată în alb.

Pe peron se afla garda de onoare, formată din elevii școlii militare de infanterie, având la aripa dreaptă pe principele român Carol. La dreapta mușicilor militare, și ceva mai la dreapta generali și comandanții de regimente din garnizoană.

Când a intrat trenul în gară, mușicele militare au intonat imnul imperial german. Principele Ferdinand al României primește pe înaltul oaspe la treptele vagonului, îi strânge mâna cu căldură și-l salută de bună venire. Îi prezintă apoi pe domnii generali și persoanele oficiale. Moștenitorul de tron al Germaniei trece în revistă garda de onoare, care prezintă armele, pe când mușicele cântă.

Alteța Sa trece acum în sala de recepție, unde îl întâmpină M. S. Regina, Principesa Maria, Principele Carol de Hohenzollern, fratele principelui Ferdinand, care sosise Duminecă seara în București. Aci s'au făcut prezentările ministrilor și ale persoanelor oficiale, ale doamnelor de onoare și egiptotancilor regali. Regina Elisabeta a așteptat cu înaltul oaspe și cu principii moștenitori pe peron, unde publicul adunat în număr mare a isbucnit în puternice urale. Cortegiul a plecat în urmă spre palatul regal. Pe întreg parcursul lumina a făcut ovațiuni sgomotoase înaltului oaspe. La palat garda de onoare cu drapel și mușică a dat onorurile militare, iar M. S. Regele Carol a primit pe scările palatului pe principele Frideric Wilhelm, cu care a urcat treptele și a trecut în sala tronului. După o jumătate de oră Regele cu înaltul oaspe, Regina și principii moștenitori de tron au mers la palatul Cotroceni, unde s'a dat un prânz în onoarea oaspei înalt. Sara la 7 ore a fost prânz la palat.

Marți dimineața 21 de bubuituri de tun au anunțat cetățenilor din București, că au zi de sărbătoare. Pe la orele 9 lumina a umplut deja străzile pe cari avea să treacă cortegiul regal, pentru a ajunge la Metropoli, unde s'a oficiat la orele 11 un serviciu divin. Casele erau toate pavozate. Trupele erau înșirate pe dealul

Dâmboviței, pe bulevardul Maria și pe Dealul Metropoliei. Când a trecut cortegiul pe lângă ele, au dat onorurile și au isbucnit în urale.

Cortegiul se formase astfel: Doi călăreți. Prefectul poliției. Un escadron de jandarmi călări. Trăsura de gală cu Regele Carol și Moștenitorul de tron german. Maiestatea Sa Regele avea în mână bastonul de mareșal german. Trăsura de gală cu principele Ferdinand și fratele său Carol-Anton, apoi cu Principele Carol al României. Un escadron de jandarmi.

La metropoli cortegiul a sosit la orele 11. I. P. S. S. Metropolitul-Primat Atanasie, îmbrăcat în sfinte ornate, cu evanghelia și crucea în mână, și înconjurat de înaltul cler, a primit la ușă pe M. S. Regele. La intrarea în biserică corul a intonat cântarea: „Acesta e ziua de sărbătoare”. M. S. Regele a urcat apoi tronul din stânga, având lângă sine pe moștenitorul de tron al Germaniei, în fața domnii miniștri și dignitarii țării, iar Regina a urcat tronul din dreapta.

Imediat s'a început serviciul divin, care a ținut un sfert de oră, apoi corul a intonat „Intru trecut ani.” Maiestatea Sa Regele Carol a trecut în palatul metropolitan, unde au avut loc recepțiunile. Suveranul român avea în mână bastonul de mareșal german, și a primit întâi pe domnii miniștri. A strâns mâna dlui Ionel Brătianu și i a mulțumit pentru frumosul dar ce i-a făcut guvernul (un frumos vas de argint), apoi a primit corpul diplomatic, strângând mâna fiecărui ministru plenipotențiar.

Terminate acestea, cortegiul a plecat îndărăt la palat. Pe unde trecea, mulțimea aclama cu frenezie. În piața Bibescu M. S. Regele și Moștenitorul de tron al Germaniei s'au coborât din trăsura pentru a primi defilarea trupelor. M. S. Regina și principesa Maria au rămas în trăsura. Defilarea a decurs în cea mai frumoasă ordine. Trupele au fost mult admirate de principele Frideric Wilhelm.

La orele 12 cortegiul a ajuns la palat, unde s'a dat un prânz intim. Sara la orele 8 a fost prânz mare, la care au participat peste 50 de persoane.

La șampanie la toastat Regele Carol în limba germană, mulțumind M. S. Impăratului Wilhelm pentru marea distincție pe care i-a făcut, acordându-i bastonul de mareșal. Cu atât mai mult se simte măgulit de această atenție, cu cât această înaltă onoare n'a avut, până azi, decât împăratul Austriei. M. S. a amintit apoi relațiunile pretinse care există între puternicul imperiu și țara românească, și a terminat închinând pentru M. S. Impăratul Wilhelm și pentru imperiul german.

La aceste cuvinte muzica militară a intonat imnul imperial.

A. S. Imperială Principele Frideric Wilhelm al Germaniei s'a sculat apoi și a răspuns, că împăratul Germaniei a făcut deosebită distincție Suveranului României pentru stima ce i-o poartă și pentru legăturile strânse ce există între casa imperială și casa domnitoare din România.

A. S. Imperială a toastat pentru M. S. Regele, pentru propășirea României și pentru o cât mai strânsă legătură de prietenie între Germania și România.

Muzica a intonat imnul regal.

Sara la orele 9 a fost reprezentațiune extraordinară la teatrul național. S'a dat actul al III din „Apus de soare” de Delavrancea, s'a recitat o parte din „Peneș Curcanul” și orchestra a executat „Poema Română”, de G. Enescu. A luat parte la reprezentație M. S. Regina, Principele Moștenitor de tron al Germaniei, Principele Ferdinand, Principesa Maria, Principele Carol și Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

În timpul serii, până după miezul nopții, calea Victoriei a fost iluminată în mod feerie. La palatul regal registrele au stat Marți deschise, și au fost acoperite cu multe mii de iscălituri, iar telegrame

de felicitare au sosit la palat din toate unghiurile țării, dovadă că la serbătorirea M. Sale Regelui Carol a participat țara întreagă, și întreg poporul român.

Sinodul arhidieceșan.

Ședința a treia.

S'a ținut Mercuri, în 21 Aprilie n. Preșident I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, notar de ședință Ioan I. Lăpedatu.

La orele 10 se deschide ședința și notariul Dr. G. Proca citește procesul verbal al ședinței din urmă, care se autentică fără observare.

În numele biroului comunică sinodului notariul Mateiu Voileanu, că deputații sinodali G. Danilă și Dr. I. Papp și-au depus mandatele. Propune, ca locurile să se declare vacante și consistoriul se fie îndrumat să ordoneze efectuarea alegerilor noi. Sinodul decide în acest înțeles.

Deputatul sinodal, P. C. Sa protosinodul Dr. Miron E. Cristea, ales fiind în două cercuri, declară că optează pentru mandatul primit dela preoții din cercul electoral Treiscaune, iar dela cel din cercul Iliea-mureșană renunță. Iar deputatul Vasile Domșa, ales asemenea în două cercuri, optează pentru mandatul din cercul Devei și renunță dela cel din cercul Geoagiuului.

Sinodul îndrumă consistoriul se facă alegeri noi în cercurile devenite vacante.

La preșidiu au intrat două petițiuni, cari se predau comisiunii petiționare.

Înainte de a se intra în ordinea de zi, se dă cuvântul deputatului sinodal Nicolau Ivan, care în numele mai multor deputați, după o introducere mai lungă și potrivită, face propunere pentru înființarea unui consistoriu în Cluj, analog ca cel din Oradea-mare, la care se aparțină 13 protopresbiterate din arhidieceză. Propunerea, pe care am dat-o în întregime în numărul trecut, a fost predată spre studiere comisiunii organizatoare.

Intrându-se în ordinea de zi, își face comisiunea verificatoare raportul, cu privire la mandatele neverificate. Comisiunea s'a constituit astfel: Preșident Dr. Liviu de Lemény, raportor Dr. Octavian Vasu. Raportorul propune verificarea deputatului Dr. Aurel Vlad, care și-a prezentat credențitionalul, iar comisiunea l'a aflat în perfectă ordine. Se verifică.

Mandatul deputatului Dr. Ioan Margita asemenea se verifică, la propunerea comisiunii.

Protestul înaintat în contra alegerii deputatilor mireni Lazar Triteanu și Eugeniu Meșianu, comisiunea nu-l află de acceptabil și propune verificarea deputatilor numiți. Sinodul îl verifică. Asemenea se verifică deputatul din cler Vasile Duma, cu desconsiderarea protestului, lipsit de temei, după ce votarea a fost secretă, deci votanții au fost puși în măsură de ași manifesta voința în mod liber.

Despre alegerile de deputați mireni din cercul electoral Ilia-mureșană comisiunea își va prezenta raportul în ședința următoare.

Urmează raportul comisiunii organizatoare. S'a constituit astfel: Preșident Parteniu Cosma, raportor Ioan A. de Preda. În numele comisiunii propune raportorul, ca raportul consistoriului arhidieceșan, ca consistoriu plenar, către sinod, să fie considerat de cetit și să se primească în general ca bază pentru discuția specială. Se primește și se intră în discuția pe articole. La punctul 1 din raport comisiunea propune, ca sinodul să îndrume consistoriul, să întemeieze postul de inspector general școlar, contemplat din partea sinodului în anul trecut, și să-l îndeplinească prin un bărbat cu calificare recerată, pe calea concursului, având să fie ales din partea consistoriului plenar.

Se naște discuție. I. P. S. Sa Arhiepiscopul dă lămuriri, că postul de ce nu a putut fi ocupat până acum. Nu s'a aflat omul potrivit! Mulțamește raportorul și comisiunii pentru interesul manifestat față de școlile noastre confesionale, și roagă sinodul, să dea toată atenția chestiilor școlare, estăzi cele mai arzătoare. Când se va afla omul potrivit, îl va chema, cu consistoriul împreună, să ocupe postul contemplat. Primește deci propunerea comisiunii.

P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Ilorion Puscariu, încă e pentru primirea propunerii, dar nu e pentru publicarea concursului. Bărbatul potrivit trebuie căutat pe altă cale, dintre cei vrednici ai noștri.

Deputatul Demetriu Comșa pledează pentru publicarea concursului în scopul îndeplinirii postului de inspector școlar, egal în rang cu referentul școlar.

Se primește propunerea comisiunii organizatoare, cu privire la înființarea postului de inspector, și cu majoritate de un vot se decide îndeplinirea postului pe calea concursului.

Celelalte puncte din raportul consistoriului plenar către sinod se iau spre știre, până la punctul VII., unde comisiunea propune, iar sinodul decide, ca consistoriul să tragă la răspundere pe protopresbiterii, cari nu au ținut în cursul anului trecut sinoade protopresbiterale. La punctul VIII din raport comisiunea propune, ca consistoriul să prezente încă în sesiunea aceasta proiect despre noua împărțire a cercurilor electorale, pentru congresul, care se întrunește la toamnă, să poată lua în desbatere elaboratul.

I. P. S. Sa Arhiepiscopul promite, că va fi prezentat în ședința următoare.

Celelalte puncte din raport se iau spre știre.

Urmează raportul comisiunii bisericești. S'a constituit astfel: Preșident P. C. Sa protosinodul Dr. Miron E. Cristea, raportor Vasile Domșa. Raportul consistoriului arhidieceșan, ca senat bisericesc, la propunerea raportorului se consideră de cetit, se primește în general ca bază pentru desbaterea specială, cu observarea făcută de deputatul Arseniu Vlaicu, ca datele statistice, trecute în raport, să fie adunate cu mai mare exactitate.

În discuția pe articole comisiunea propune luarea la cunoștință a tuturor punctelor din raport. Sinodul decide în acest înțeles. La o observare a deputatului sinodal Arseniu Vlaicu, că raportul nu face pomenire de noua lege a congrei, răspunde P. C. Sa, protosinodul Dr. Miron E. Cristea, că raportul consistoriului e făcut pentru anul trecut, iar legea congrei a fost votată din partea parlamentului în anul curent. Nu putea deci să fie trecută în raport.

Urmează raportul comisiunii școlare. S'a constituit astfel: Preșident Mateiu Voileanu, raportor Dr. Ioan Stroia. La propunerea raportorului, raportul consistoriului arhidieceșan, ca senat școlar, se consideră cetit și se primește în general ca bază pentru discuția specială.

La discuția pe articole raportul se ia spre știre punct de punct, iar cu privire la conferențele învățătoarești sinodul decide, conform propunerii comisiunii, ca în viitoriu să se țină conferințe inv. totdeauna la începutul anului școlar, pe protopresbiterate, sub conducerea protopresbiterilor. Tot la trei ani să se țină apoi și conferințe cercuale, sub conducerea comisarilor consistoriali. Consistoriul se îndrumă să modifice normativul din vigoare în acest înțeles.

Urmează raportul comisiunii financiare. S'a constituit astfel: Preșident Galacteon Șagău, raportor Ioan I. Lăpedatu. Raportul consistoriului, ca senat episcopesc, se consideră cetit și se ia de bază la desbaterea specială. Intrându-se în desbaterea specială, raportul se ia spre știre punct de punct.

Urmează de nouă comisiunea organizatoare, care prin raportorul Ioan A. de Preda supune aprecierii sinodului chestia revizuirii regulamentului pentru afacerile interne ale sinodului arhidieceșan, conform unui conclud sinodal din anul trecut. Comisiunea propune, ca paragraful 18 din regulament să fie întregit cu un alineat nou, de cuprinsul, că interpelări se pot adresa în sinod numai dacă sunt anunțate președintelui cu o zi mai înainte, afară de interpelările urgente, cari însă asemenea au să fie anunțate întâi președintelui. Vorbește la obiect Arseniu Vlaicu. I. P. S. Sa Arhiepiscopul, și Parteniu Cosma, în urmă sinodul primește propunerea comisiunii organizatoare.

Același raportor propune și sinodul decide, ca literile fundamentale ale fundațiunii Zeno Popescu din Reghinul sășesc să fie acceptate în textuarea făcută de consistoriul arhidieceșan. Fundațiunea a făcut o domni și doamna Dr. Ioan Popescu, într-o amintire și eternizarea memoriei fiului lor decedat Zeno.

A același raportor propune luarea la cunoștință a raportului consistoriului arhidieceșan, cu privire la școala economică arhidieceșană. Sinodul decide astfel.

P. C. Sa, protosinodul Dr. Eusebiu R. Roșca raportează, tot în numele comisiunii organizatoare, în chestia serbării centenariului dela nașterea marelui Arhiepiscop și Metropolit Andrei Baron de Șaguna. Consistoriul arhidieceșan a luat măsurile, ca programul festivităților; stabilit din partea consistoriului metropolitan, se fie executat la timpul său. Propune deci, ca raportul consistoriului să fie luat la cunoștință.

Deputatul Arseniu Vlaicu propune întregirea programului, cu aranjarea de serbări școlare. Propunerea o sprijinește și deputatul Nic. Bogdan. Raportorul pri-

mește adaosul acesta, iar deputatul Demet. Comșa propune, că consistoriul să se îngrijască din vreme de un portret bun al lui Șaguna, pe seama publicului, dacă se poate, în ornate bisericești, ca metropolit.

I. P. S. Sa Arhiepiscopul ia la cunoștință dorința deputatului Comșa, și promite că o va supune aprecierii consistoriului.

Propunerea comisiunii se primește, cu adaosul făcut de deputatul Vlaicu.

Ședința se ridică la orele 12. Ședința proxima se anunță pe ziua următoare, la orele 10 din zi.

Ședința a patra.

Ținută Joi, în 22 Aprilie n. Preșident I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, notar de ședință Vasile Duma.

Ședința se deschide la orele 10 din zi. Notariul Ioan I. Lăpedatu citește procesul verbal despre ședința a treia. Se autentică fără observare.

Notariul Mateiu Voileanu prezintă proiectul consistoriului arhidieceșan, cu privire la noua arondare a cercurilor electorale. Se predă comisiunii organizatoare.

Mai departe prezintă rugarea credincioșilor din comuna bisericească Geoagiu-Suseni, pentru a li se da voie să-și aleagă preot. Se predă comisiunii petiționare.

Se dă apoi cuvântul deputatului sinodal Nicolae Bogdan, care adresează președintelui o interpelare în chestia abuzurilor comise cu ocaziunea alegerilor bisericești în Brașov, la biserica Sfântul Nicolae. Face espunerea faptelor pe larg și în urmă adresează întrebare Excelenței Sale, dacă are cunoștință, că comitetul parohial din Brașov a votat prezidentului comitetului parohial un salariu anual de 1200 cor., și dacă da, are de gând, cu consistoriul împreună, să nu încuviințeze această hotărâre a comitetului parohial din Brașov?

Înaltpreasfinția Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu răspunde numai decât la interpelare. Dispune însă să fie cetit întâi cercularul, pe care l-a adresat I. P. S. Sa preoților din arhidieceză, dându-le îndrumări cum să facă alegerile bisericești. După citirea cercularului, Excelența Sa spune, că în înțelegere cu consistoriul a chemat la sine, după emiterea cercularului cetit, pe preoții dela biserica Sfântul Nicolae din Brașov, pentru a-i împăca, ceea ce i-a succedat. Despre aceasta s'a luat act oficial, care se citește. E act consistorial. În el consistoriul și-a exprimat complăcerea pentru aranjamentul luat din partea preoților din Brașov de a pune capăt certelor și desbinărilor. Lista prezentată din partea preoților, cu privire la alegerea comitetului parohial și a episcopiei, consistoriul a luat-o la cunoștință. Despre salarizarea prezidentului comitetului parohial cu ocazia aceasta nu a fost vorba. Recunoaște Excel. Sa, că președintelui comitetului parohial nu-i compete leafă. E post de onoare. Și dacă sinodul parohial votează leafă, trebuie să aprobe consistoriul hotărârea de natura aceasta. Excel. Sa nu are cunoștință despre votarea leafei pe seama prezidentului comitetului parohial dela biserica Sfântul Nicolae din Brașov, căci la consistoriu nu a intrat nici o hotărâre, de acest înțeles, a comitetului și sinodului parohial. Și dacă va intra hotărârea, consistoriul își va rosti cuvântul, și crede, că nu va încuviința hotărârea.

Interpelantul ia răspunsul la cunoștință.

Deputatul Dr. Dumitru Ștefan face propunere, ca să se execute concludul sinodal din anul 1899, cu privire la publicarea în broșură separată a tuturor concluduselor mai însemnate, aduse din partea sinodului și a congresului.

Se predă comisiunii organizatoare.

Deputatul Demet. Comșa face propunerea, ca procurarea de odăjdii și alte ornate bisericești să se facă dela atelierile naționale românești din Sibiu și Orăștie, cărora să le voteze sinodul câte o subvenție anuală de 500 coroane, la o altă 1000 coroane.

Se predă comisiunii bisericești.

Se intră în ordinea de zi. În numele comisiunii organizatoare raportează deputatul Nicolau Ivan în chestia modificării statutului fondului de pensii. Propune modificarea statutului, în înțelesul raportului și propunerii făcute din partea consistoriului.

Se primește.

A același raportor raportează în chestia fondului pentru completarea gimnaziului din Brad. Citește raportul consistoriului și face propunere, în numele comisiunii, ca raportul despre rezultatele colectei să se iee la cunoștință cu aprobare. Consistoriul să continue cu colec-

tarea de bani, și să caute loc potrivit pentru ridicarea unui nou edificiu pe seama gimnaziului din Brad.

Vorbește la obiect Dem. Comșa. Propunerea comisiunii se primește.

A același raportor raportează în chestia fondului cultural. Amintește cercularul I. P. S. Sale, adresat clerului și poporului din arhidieceză, și spune, că rezultatul e îmbucurător. S'au adunat peste 55,000 coroane.

Comisiunea propune, să se iee raportul consistoriului la cunoștință, iar colecta să se continue și finalizeze, și la timpul său să se prezinte sinodului literile fundamentale.

Vorbește la obiect Dem. Comșa, care cere publicarea listei contribuțiilor, în întregime. Și vorbește deput. Part. Cosma, care declară, că primește propunerea comisiunii, dar face adaosul, — după o espunere temeinică și clară a situației, — ca la fondul cultural să contribuie și fondurile bisericești, cu anumite procente din venitele lor.

I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul spune, că rezultatul obținut până acumă nu-l mulțamește de loc, și ar dori să revină sinodul la propunerile din anul trecut, în cari erau indicate izvoarele, menite ca din ele să se alimenteze acest fond cultural.

Mai vorbesc la obiect: P. C. Sa Arhimandritul Dr. Ilorion Puscariu, Arseniu Vlaicu, Dr. Miron E. Cristea, Ioan I. Lăpedatu, I. P. S. Sa, Arhiepiscopul, și Parteniu Cosma. Sinodul se pronunță pentru primirea propunerii comisiunii și primește și adaosul făcut de deputatul Cosma.

Tot deputatul Nicolau Ivan raportează în chestia caselor ce sunt să se zidească în grădina Flora, și propune, ca să se zidească numai case de închiriat, iar hotelul contemplat, să fie ridicat acum lângă palatul Habermann din piața Hermann, ajuns în proprietatea consistoriului. Casele de închiriat să se zidească încă în anul acesta, dacă se poate. Se primește.

În numele comisiunii bisericești raportează P. C. Sa protosinodul Dr. Miron E. Cristea, în chestia școlii de cântări. Propune întemeierea în centru a unei școle de cântăreți, dacă se poate, iar dacă e cu neputință, să se aducă în legătură cu școala economică din Sibiu.

Se primește.

A același raportor raportează în chestia regulamentului despre facerea esamenului de calificare din partea clericilor. Regulamentul se primește în general și în special, cu modificările făcute de comisiune.

Deputatul Ioan A. de Preda propune iar sinodul decide, ca alegerile pentru consistoriu să se facă în ședința de Sâmbătă dimineața.

Ședința proxima se anunță pe Vineri la orele 9 dimineața, și ședința se ridică la orele 12 și jumătate.

Sinodul din Arad.

Sinodul din Arad a fost deschis Duminică, cu cuvântarea următoare a P. S. Sale Domnului Episcop dieceșan Ioan I. Papp:

Cristos a înviat! Dilor Deputați!

Cu ziua de ieri a încetat atât mandatul deputatilor sinodali aleși înainte de trei ani, cât și a celor aleși în cursul și pe restimpul periodului expirat, iar astăzi deodată cu celelalte dieceze surori din metropolia noastră ort. răsăriteană din Ungaria și Transilvania, eparhia noastră încă intră într'un nou period de activitate pentru dezvoltarea și întărirea vieții ei bisericești.

Când astfel ne ouetăm, că și acestui period, întocmai ca și celorlalte 13 perioade expirate, i-a premers alegeri nouă, — când ne mai dăm samă, că moșii și strămoșii noștri au fost lipsiți veacuri de-arând de acest drept constituțional, se cuvine nouă înainte de toate să dăm și acum întocmai, ca și la toate asemenea ocazii, expresiune vie celei mai sincere și mai loiale mulțămite și recunoștințe a noastre față cu toți acei factori, cari au inițiat, promovat și după veacuri de restriște au redat bisericii noastre dreptul liberei întruniri în adunări publice, pentru promovarea și ajungerea scopurilor ei religioase-morale, culturale și economice.

Îndeplinindu-ne astfel datorința de gratitudine către toți ocrotitorii și sprijinitorii intereselor sfintei noastre biserici, nu pot să retac bucuria și mângăierea, ce o simte sufletul meu în acest moment, când după cursul unui an de zile văd în jurul meu întreaga biserică vie, înflorită de cler și popor eparhial, reprezentat prin domniile voastre, dilor deputați, veniți din apropiere și din depărtare, ca să vă exercitați drepturile și să vă îndepli-

niți datorințele încoposiate cu mandatul primit dela trimitătorii Dvoastre, în puterea legii bazate pe sfintele canoane ale sfintei noastre biserici apostolice sinodale, și asigurat prin legile pozitive ale iubitei noastre patrii.

Sunt convins, dnilor deputați! că și domniile voastre simțiți o deosebită bucurie în exercitarea dreptului de conlucrare în administrarea și conducerea afacerilor dieceane. Dacă însă este mare bucuria domniilor voastre, vă încredințez, că sufletul meu simte o astfel de mișcare, care dă minții și inimii mele, puterea de a mă ridica peste valurile neajunsurilor, și peste văzduhul zilnic al greutăților încoposiate cu conducerea dieceei. Și bucuria și mângâierea mea își are emanațiunea, nu numai din împrejurarea, că la asemenea înfruniri pot lua dela domniile voastre informațiuni directe despre lipsese și trebuințele eparhiilor mele, ci și în faptul, că am și eu prilejul de a vă împărtăși greutățile împreunate cu conducerea dieceei chiar și în timpuri mai bune, cu atât mai vădit deci în timpurile grele de astăzi, când biserica noastră și instituțiunile ei trec prin probe grele, cari ne inspiră cele mai serioase îngrijiri de prezentul și de viitorul nostru.

Îngrijirea mea își are sorgintele în faptul bine cunoscut și dnilor voastre, dnilor deputați! că în starea actuală a finanțelor dieceei, nu numai nu ne putem estinde la crearea de instituțiuni noi, reclamate de interese superioare ale bisericii de interese culturale și religioase morale ale poporului nostru, dar nu putem augmenta și prevedea după recerșințele timpului nici cele existente și nu le putem augmenta și prevedea de aceea, pentru că isvoarele de venit ale dieceei nu corăspund nici pe departe trebuințelor, ce se ivesc din ea în ea și din zi în zi.

Îngrijirea mea se potrivește și prin împrejurarea de notorietate istorică, că greul vieții a împiedecat și înapoiat poporul nostru în năzuința lui spre înaintare în cultură și bunăstare, și acum e temere, să nu decadă și în simțul său religios neavând noi pretutindenea preoți și neputându-ne crește contingentul recerșit tot numai din lipsa neajunsurilor noastre materiale.

Îngrijirea mea în acest punct este cu atât mai mare, cu cât deoparte numărul parohiilor vacante atinge cifra de 90, iar de altă parte prin modificarea art. de lege XIV din 1898 nu numai nu s'a ameliorat, ci din contră s'au îngreunat condițiunile de înțregire a dotațiunii preoțești din vistieria statului. Și precum, în lipsa de dotațiune corăspunzătoare și sigură, este cu greu, ca să nu zic imposibil, de a recruta pentru cursul teologic elemente cu pregătiri superioare, cari în puterea vocațiunii și calificațiunii lor să poată înfrunta pornirile curentului de astăzi, dușmănos bisericii noastre, tot atât de greu, și aproape imposibil este: să avem preoți cu calificațiune superioară în parohiile de prezent vacante și în cele actualmente deplinite cu preoți de calificațiune sub 8 clase gimnaziale.

Școala noastră populară chemată a da odraslelor nevinovate ale poporului nostru cunoștințele generale de viață și astfel a pune baza vieții culturale a acestui popor, — a ajuns astăzi într-o situație dintre cele mai grele, din câte a avut parte vre-odată școala unui popor, cum este și poporul nostru, care pe lângă toată sărăcia lui n'a pregetat a aduce jertfele posibile pentru a se ridica în cultură și bunăstare prin școala sa confesională.

În urma acestei legi, noi nu numai în vederea intereselor sfintei noastre biserici, ci chiar și în vederea intereselor bine pricepute ale statului, n'am înțelăsat nici un moment binevenit, din contră am intervenit cu toată stăruința la parohiile submanate, pentruca jertfa adusă până acum pe altarul cultului sale proprii să o potrivească tot mai tare — ca astfel să aibă parte și pe viitor de roadele școlii sale confesionale.

Precum însă se va constata din actele și rapoartele speciale, cari urmează

în acest obiect, rezultatul muncii noastre intensive, rezultatul stăruințelor dezvoltate de noi în acest scop nici pe departe nu corăspund așteptărilor și dorințelor noastre, nici intereselor generale ale bisericii noastre, pentru că deși un număr însemnat de comune — unele chiar cu încordarea puterilor s'au pronunțat pentru urcarea salariului și parte și a cvinvenalelor la suma pretinsă de lege, dar a mai rămas încă un număr destul de mare de comune, cari pe lângă toată insuficiența ce o au pentru școala lor confesională nu sunt în stare a întregi din mijloacele proprii salarului fundamental al învățătorilor lor la minimul prescripș de lege.

În această situație deci plină de cea mai serioasă îngrijire de soartea școalelor și astfel de cultură poporului nostru — după ce diecesa încă nu poate veni cel puțin pentru acum cu obolul său la ajutoarea unor atari comune, — vener. sinod îi revine deslegarea problemei grele și cu răspundere pentru acum și viitor: ce propunere să facă măritului congres relativ la școlile, pe cari comunele noastre bisericesti concernante nu le pot susține cu mijloacele proprii? Având la deslegarea acestei întrebări să țină cont și de împrejurarea, că acordarea ajutorului de stat dacă s'ar și admite și s'ar cere este foarte problematică, pentru că este condiționată și dela atari postulate, a căror împlinire nu atârână numai dela parohia ori comuna susținătoare de școală, ci și dela respectivul învățător.

Sunt de o importanță deosebită afacerile de cari avem să ne ocupăm în sesiunea actuală, dar dintre toate cea mai actuală și cea mai importantă este afacerea școlară, care ca atare privește întreaga noastră metropolie și care face ca privilegiile credincioșilor să fie atinșite spre toate centrele dieceselor noastre întrunite în sinoade eparhiale.

Dar tocmai că avem să ne ocupăm cu obiecte de importanță deosebită pentru biserica pe care o reprezentăm în acest sinod ridic și acum, precum am ridicat în biserică ochii minții și ai cugetului meu la Dumnezeu Tatăl îndurătorilor cu rugarea ferbinte: să ne lumineze mintea cu lumina înțelepciunii sale, ca în consultările noastre să fim conduși de duhul adevăratei dragoste evanghelice și pe lângă observarea legilor și a regulamentelor proprii să păzim și cumpătul vorbei, ca de o parte să ne arătăm și acum ca și totdeauna vrednici de frumosul nostru drept constituțional, iar de altă parte să tindem într'acolo, ca prin soluțiunile ce se vor da afacerilor dela ordinea zilei, biserica noastră și instituțiunile ei să și aște în viața ei sinodală ocrotirea, dezvoltarea și apărarea pe toate terenele legale.

După cari toate salutându-vă de bună sosire cu dulcea salutare „Hristos a înviat“ și pofindu-vă mulți ani de conlucrare armonioasă spre binele și folosul bisericii din care facem cu toții parte — declar ședința ordinară a sinodului nostru eparhial pentru anul 1909 de deschisă.

NOUTĂȚI.

Fondul cultural. Deputatul sinodal Dr. Oct. Vasu avocat în Făgăraș oferă pentru fondul cultural 400 cor. în 2 acții dela „Lumina“.

Suverani la Corfu. Împăratul și împărăteasa Germaniei au sosit de curând la Corfu, venind pe bordul iahtului „Hohenzollern“. Regele Greciei i-a salutat, suindu-se pe bordul vasului, unde suveranii germani au mai primit vizita principelui moș-nitor al Greciei, a marelui duce George Mihailovici al Rusiei ș. a. La debarcare suveranii au fost salutați de primarul orașului Corfu, de consulul german, de ofițerii garnizoanei și de cler, și s'au dus la vila „Achileion“ în mijlocul ovațiunilor publicului.

Advocați noi. Domnul Dr. Caiu Brediceanu a făcut censura de avocat în Budapesta, cu strălucit succes. Va lua conducerea cancelariei advocatiale a mult regretatului său tată, Coriolan Brediceanu. O nouă cancelarie a deschis domnul Dr. Ludovic Csato în Brașov, Strada Sf. Ioan Nr. 7.

Târgul de primăvară al Sibiului se va ține în ordinea următoare: târg de oi în 26, 27 și 28 April; de vite cornute în 29 și 30 April; de cai în 1 și 2 Mai; iar de mărfuri în 3, 4 și 5 Mai st. n.

Reformă bine primită. În școlile primare din București s'a introdus în luna aceasta un sistem, ce se întrebunțează de mulți ani la școlile germane. Și adevăd, copiii școlilor primare se duc la școală dimineața la 7 și jum. și stau la școală până la 12 și jumătate, iar după amiază sunt scutiți d'a mai merge la școală. Reforma are multe părți bune; nu se mai fac patru drumuri pe zi până la școală și acasă; dimineața copiii sunt mai vioi, decât după amiază; pe lângă aceasta se evită întârzierile atât de dese în școli primare ș. a. Inconvenientul, care constă în lungimea celor cinci ceasuri de învățatură, se reparază de o parte prin recreația „cea mare“, de o jumătate de oră dela 10, când copiii iau ceva d'ale mâncării, de altă parte și prin gimnastică și cântări și jocuri școlare. Rezultatele se crede, că vor corespunde cu așteptările.

Vasile Crișan, notar, în Cornățel, după scurte dar dureroase suferințe a adormit în Domnul, în etate de 46 ani, Duminecă, în 18 Aprilie st. n. a. c. la orele 3 d. a. Osemintele defunctului s'au așezat spre odihnă vecinică în cimitirul bisericii gr.-or.-rom. din Cornățel, Marți, în 20 Aprilie st. n., la ora 1 p. m. Flei țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Monument național lui Bismarck. În Frankfurt s'a întrunit în zilele acestea sub conducerea unui profesor universitar comisiunea artistică aleasă din marile comitete pentru ridicarea unui monument național lui Bismarck. La ședință au luat parte numeroși specialiști distinși, sculptori, arhitecți și profesori dela școlile de arte frumoase din toate ținuturile imperiului german. A fost ales un juriu pentru premii și s'a stabilit concursul de premii. Comisiunea are la dispoziție 70 de mii de mărci, pentru a premia proiectele cele mai reușite.

Congresul măestrilor de desen. În săptămâna aceasta s'a deschis primul congres al măestrilor de desen dela școlile secundare, normale și comerciale din România. Congresul este condus de inspectorul general al învățământului secundar și superior, dl St. Sihleanu. Iau parte la congres peste 150 de maestri și maestre dela școlile din țară. Secretariul gen. al ministerului de instrucție, dl D. A. Teodoru a ținut o conferință, în care a vorbit despre felul d'a preda desenul; despre iubirea și interesul ce trebuie insuflate tinerimei școlare, ca să observe obiectele din natură, despre dezvoltarea simțului estetic ș. a. Membrii congresului, după ce au discutat asupra regulamentelor școlare, au vizitat muzeele și expoziția de sculptură și pictură.

Falsificare de vin. Într-o casă din Pesta nouă se fabricau de multă vreme cantități imense de vin. Poliția a aflat o pivniță largă, instalată cu aparatele și materialele necesare fabricării de vinuri, și cu un personal de vre-o 15 lucrători. În localitățile pivniței se producea zilnic 50—60 hectolitri de vin falsificat, care era furnizat negustorilor din capitală și provincie. Substanțele trebuincioase falsificării, esențe, sacharin și culori, le trimitea din Budapesta o firmă, care de reperițe ori avuse încredințări cu organele poliției pentru vânzare de materiale oprite.

Teatru românesc în Sibiu. Marți, în 27 Aprilie n. societatea diletanților din Sibiu va da o reprezentație teatrală cu concursul artiștilor dramatici Z. Bărsan și O. Bărsan. Se vor juca următoarele piese: 1. *Un vis*, comedie într'un act de Cagno. 2. *Declamații*. 3. *Liniește casei*, comedie într'un act de Courteline.

Convenirea socială a Reuniunii meseriașilor noștri sibieni, ținută Sâmbătă la 4/17 Aprilie c. în „Unicum“, a avut, ca toate întreprinderile acestei Reuniuni, rezultat de tot satisfăcător. Sala mare dela „Unicum“ a fost deplin ocupată de inteligență, de meseriași și de un număr mare de economi de ai noștri. Corul Reuniunii, dirijat de zelosul prof. Bena, a satisfăcut tuturor așteptărilor. Declamațiunile d'șoarei Mărioara Avrigean, a dlui A. Bozo și a d'șoarei Eugenia Bordia (afară de program) au fost răsplătite cu aplauze prelungite. Posta umoristică de sub șefia dlui I. Marcu, I. Baci N. Roșca și S. Duca, susținută de d'șoarele din cor (toate în costum Săliștenes), pe lângă că a produs multă veselie, a adus însemnat venit pentru Reuniune. Pălăria „Dumnezeu vede“, purtată dela om la om de presidentul Tordășian, a produs și ea roadele (cor. 20/45) binefacătoare. Jocul animat și vesel a ținut societatea închiegată până în zori de zi.

La fondul Dr. D. P. Barcianu pentru ajutorarea socalilor fără de lucru, au mai dăruit: Nicolae Todoran, prot. în Cetatea de baltă, soția sa Izabela n. Cioran și copiii lor Eugen, Romulus, Ionel și Mărioara, în total 3 cor.; Nicolae Ternoavean, elev librar, 40 bani și Vic. Tordășian, prez., 10 bani.

E interesant anunțul de noroc al lui S. Heckscher senr. Hamburg, din numărul acesta al foii noastre. Această casă și-a câștigat un renume bun prin solvarea promptă și discretă a sumelor câștigate, atât aici, cât și în împrejurime, încât pe oricine îl facem atent asupra anunțului de pe pagina a patra a acestui ziar.

Mănare efină. Fabrica drezdane de motoare, societate pe acții, a avut un succes colosal la expoziția internațională de motoare din St.-Petersburg, dintre toți exponenții fabrica a fost împărțită cu cea mai mare distincție. — Nu s'a luat în considerare numai lucrul precis și materialul perfect, ci și mănarea efină, prin ce motoarele societății pe acții drezdane ocupă locul prim. Voim deci a atrage atențiunea tuturor cumpărătorilor de motoare asupra anunțului ce apare în numărul de față al foii noastre.

Poșta ultimă.

Dela sinod.

În ședința de astăzi, Vineri, sinodul arhidiecezan a votat cu unanimitate și cu însuflețire propunerea deput. *Nicolae Ivan*, de a fi obligați toți funcționarii și dignitarii bisericești, cum și preoții și învățătorii, să contribuie an de an cu câte 2% din salariul lor la acoperirea *trebuințelor culturale* ale arhidiecezei, cu adaosul, ca și ceeaaltă inteligență să dea anual câte 10, 20, 30 ori 40 coroane în scopul acesta, amăsurat poziției și stării materiale. Raportul amănunțit îl dăm în numărul viitor. Măne, Sâmbătă, ședința se deschide la orele 9. La ordinea zilei sunt puse alegerile consistoriale.

Societatea pe acții pentru exploatarea și exportul de

ape minerale ungare

Budapest, V.,
Báthory-utca 5,

aduce în circulație numai apă minerală, naturală ungară.

Prețul unei litre cu schimbul sticlei:

Boldizsár de Borsec, contra suferințelor cronice destomah
Borsec, fântâna principală, regele apelor minerale. . . 30 fl.
Kossuth de Borsec, contra anemiei
Matild de Bodok, apă aeră alicolică . . . 28 fl.
Baross, contra suferinței de răunchi . . . 24 fl.

Borhegyi, pentru înțetirea urinei
Boholt, apă răcoritoare . . . 28 fl.
Előpatak, contra gâlbănăiei
Maria de Rakosul de sus, contra catarului de gât . .
Hargitaligeti, beaură răcoritoare . . .

Horgász, producător de apetit.
Kázzon-Salutaris . . . 28 fl.
Repáti, apă aeră . . .
Selters sácian, contra suferinței cronice de stomah
Stoika, contra boalei de rinichi . . .

Intrebați medicul D-Voastră și veți auzi, că rezultatul vindecător

al apei naturale minerale

și plăcutul ei gust nu e de comparat cu alte ape gazoase artificiale.

Cu apele noastre minerale ungare se pot înlocui toate apele vindecătoare din străinătate.

(60) 15—31

Depozite la: I. B. Misselbacher și L. Fuchs în Sibiu.

CONCURS

Institutul de credit și economii „Lumina” din Sibiu publică prin aceasta concurs pentru **postul de casar**. Reflectanții trebuie să dovedească: 1. că au absolvit cu succes bun o școală comercială; 2. că cunosc în graiu și scris limbile română, maghiară și germană; 3. că au mai lucrat în vrun ram de comerț; 4. alte documente de recomandare.

Salariul se fixează deocamdată cu 1600 cor. anual plus tantiema statutară.

Un an rămâne provisor; iară după un an — dacă direcțiunea institutului îl află de apt — îl poate definitiva.

Cererile instruite în regulă se trimit pe adresa „Lumina”, institut de credit și economii Sibiu-Nagyszeben, Strada Cisnădiei Nr. 7 până cel mult la 7 Maiu n. 1909.

Postul este a se ocupa imediat. Sibiu, 19 Aprilie n. 1909.

(129) 2—3

Direcțiunea.

Muschong, Baia Buziaș.

Apă minerală **Phönix de Buziaș**

vindecă și împăpătează. Recomandată de medici. Deposit general în Sibiu la firma **Carol Albrecht**.

(117) 1—12

Prof. Powlow a documentat

că apetitul bun e primul și cel mai puternic producător de nervi seccetorii în stomah. Indesebi înfățișătoare de stomah, producătoare de apetit sunt veritabilele picături de stomah ale lui Brady. Mijloc probat, contra unflăturilor, arsuri în stomah, durerii de stomah și cap, nemistuire și urmările acestora. — Se capătă în farmacii. A se păzi contra falsificațiunilor **C. Brady, farmacie, Viena, I., Fleischmarkt 1**, Deposit 252, trimite franco pentru 5 cor. 6 sticle, pentru 4 50 cor. 3 sticle duble. La cerere se trimite gratis și franco o „Bro- [84] 5—5 sură specială”.

Nr. 292/909.

[124] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III Boz, protopresbiteratul Mercurea, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”, în sensul înaltei rezoluțiuni consistoriale dto 10 Martie a. c. Nr. 2813 B.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Reflectanții să-și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat având a se prezenta în comună, după prealabila încunoștințare a protopopului, spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 1 Aprilie 1909.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Avr. S. Pecurariu
protopop.

Căștigul cel
mai mare ev.
600,000 M.

**Anunț
de noroc!**

Căștigurile
le garan-
tează statul.

Invitare la participarea

Șanselor de câștig

garantate de statul Hamburg marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci
cu siguranță trebuie câștigate!

Căștigul cel mai mare într'un caz foarte norocos:

Mărci 600,000

anume:	Cășt. principale a
Mărci 560,000	Mărci 300,000
" 550,000	" 200,000
" 540,000	" 100,000
" 530,000	" 60,000
" 520,000	" 50,000
" 515,000	" 45,000
" 510,000	" 40,000
" 305,000	" 30,000
" 303,000	" 20,000
" 302,000	" 15,000
" 302,000	" 10,000

f. a. m. d.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 căștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate losurile trebuie să câștige.

Căștigurile se urcă clasă cu clasă și anume cel mai mare câștig din cl. I. e event. M. 50,000, acela al cl. a 7-a event. M. 600,000.

Prețul oficios al losurilor cl. I. sunt:

Los întreg	Jumăt. de los	Sfert de los
M. 6 (K 7)	M. 3 (K 3-50)	M. 1 50 (K 1-75)

Planul oficios de tragere provăzută cu emblema statului, din care se văd depunerile pentru următoarele clase, precum și lista exactă a căștigurilor, le trimite la cerere înainte gratis și franco.

Fiecare participant primește după tragere lista oficioasă de tragere.

Căștigurile se solvesc prompt pe garanția statului. Totodată rog comande cel mult până în

30 Aprilie.

Samuel Heckscher senr.

Casă de bancă în Hamburg 36.

A se rupe aci.

Coupon de com. către Dl Samuel Heckscher senr
Casă de bancă, Hamburg 36.

Trimiteți-mi { un los întreg à M. 6 — (K 7-—)
 { „ „ de jum. à M. 3 — (K 3-50)
 { un sfert de los à M. 1 50 (K 1-75).

Adresa:

Suma o primiți alăturat } Ce nu corespunde a
Prin mandat postal } se șterge.
Ridicați-o prin ramburs }

(113) 5—16

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor nou, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (150) 42—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibraire mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

Pentru
Dame

indispensabil!

Cel mai bun mijloc de înfrumșetare

Crema-MARGIT a lui Földes

deltura deja după vre-o câteva zile pistruele, petele de pe față sgrăbunțele și alte necurățenii de piele. Notezește încreșturile feței, fața o înălbește, împăpătează și întinereste.

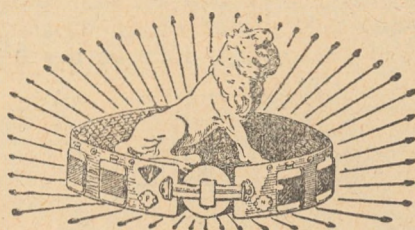
Prețul unei doze mici 1 cor., iar al unei doze mari 2 coroane. ARTICLU SPECIAL DE TOILETĂ: Pudră-Margit 1-20 cor. Săpun-Margit 70 bani. Pastă de dinți Margit 1 coroană. Apă pentru față Margit 1 coroană.

Se expediază prin ramburs sau la trimiterea anticipativă a banilor de fabricant:

CLEMENS v. FÖLDES farmacist în ARAD.

Depozit central în Sibiu (Nagyszeben): Guido Fabritius, fabrica de săpun a lui Gustav Meltzer, parfumeria Meltzer, drogueria Carl Morscher, Carl Müller, Pissel & Schmidt, Ervin Rummeler; în Agnita: Wilhelm Fröhlich; în Sighișoara: A. W. Lingner; în Mediaș: Iosif Obert.

Câți bolnavi

sunt astăzi, cari nu știu ce putere vindecătoare există în electricitate, n'au idee ce admirabile rezultate de vindecat se ajung dacă se folosește cu scop această minunată putere naturală, la tractarea diferitelor boale, anume la slăbiciunile generale și sexuale de nervi, inimi nervoase, suferințe de stomah, reumă, sgăriuri și paralisie.

Institutul nostru fără a cruța dar osteneți și cheltueli a edat o carte minunat executată și foarte interesantă, care se trimite fiecărui interesat cu totul gratuit și franco în plic închis. A

se provoca la acest ziar și a cere volumul pentru bărbați sau femei.

ELECTRO-VITALIZER,

[121] 3—3

institut ord. med.

Budapesta IV. Karlsring 2. Mezzanin 56.

Scrisoare de mulțămită.

Dna Maria Tuhala, Ujpest, Strada Árpád, scrie în 1 Ianuarie 1908: P. St. Dle Doctor! Mă simt fericită, că Vă pot comunica, că cu ajutorul aparatului Dtră sunt aproape pe deplin vindecată. Într'adevăr m'am schimbat cu totul, sunt mai sdravănă, dozele dureri de cap și insomnie au dispărut cu totul. Nu mă pot îndestul mira de perfecțiunea aparatului Dtră, preste tot n'as fi crezut că mă mai poate scăpa ceva de boala mea. Eu recomand cu căldură aparatul, tuturor cari sufer de durere de cap, insomnie și durere de spinare.

Coupon pentru o carte gratuită.

Cătră

ELEKTRO-VITALIZER, institut ordinar de medici
Budapesta, Károly-körut 2. Mezzanin 56.

bărbați

Vă rog a-mi trimete opul pentru femei Tractare asupra electro-terapiei moderne, gratuit și franco în plic închis.

Numele:

Adresa:

FABRICĂ DE MOTOARE

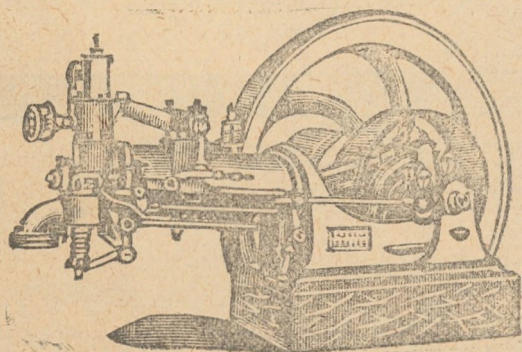
din Germania

liferează

Motoare și Locomobile

cunoscute de perfecte, durabile, precise, cu funcțiune sigură și cu mănare ieftină de

Benzin Uleu brut
Gaz Acetylin

Agenția generală și depositul

IGNÁZ GELLERT et CO., Budapesta, Teréz körut 41.

(371) 12—12

Telephon Nr. 12—91.